

РЕШЕНИЕ

№ 366

гр. София, 23.12.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-13, в закрито заседание на двадесет и трети декември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Владимир Вълков

като разгледа докладваното от Владимир Вълков Търговско дело № 20211100902711 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл.25 от Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ЗТРРЮЛНЦ) във вр. с чл.274 и сл. от ГПК.

Образувано е по жалба на фондация „Е.Р.Д.“ (в процедура на учредяване) срещу отказ на длъжностното лице по регистрацията да бъде вписано заявеното учредяване със заявление вх. № 20211122180357. В жалбата се сочи, че извън обхвата на преценка при регистрацията остава конкретната стопанска дейност, а връзката с целите ѝ подлежи на последващ контрол. Оспорва се и достигнатия извод, че наименованието не включва означението „фондация“ при твърдение, че това е изрично указано. Соци се, че и предвид предходно направени откази на различни основания създава впечатление за ограничаване правото на сдружаване. Искане се отказът да бъде отменен и да бъдат дадени задължителни указания за вписване на фондацията.

В отговор по жалбата Агенция по вписванията, представлявана от И.К. – юрисконсулт, застъпва теза, че теорията утвърждава изискване за конкретизиране на планираната допълнителна стопанска дейност, а връзката ѝ с основната дейност на фондацията подлежи на преценка в регистърното производство. Позицията се и на съдебна практика в тази насока. Соци се, че заявителят не изпълнил дадените му указания да представи устав и учредителен протокол, съдържащи наименование на фондацията в съответствие с изискването на чл. 7 ал. 1 ЗЮЛНЦ и конкретно формулиран предмет на допълнителна дейност, което не е изпълнено. Навежда се и довод, че представените незаверени сканирани копия препятстват проверката по чл. 21 ЗТРРЮЛНЦ, което процесуалният представител смята за самостоятелно основание за отказ. Заявена е претенция за присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

По допустимостта на жалбата

Частната жалба е подадена от процесуално легитимирано лице, против подлежащ на обжалване акт и в установения едноседмичен срок, което я определя за допустима. Дължимата държавна такса е внесена.

По основателността на жалба.

От приложения хартиен образ на заявление по обр. А16 вх. № 20211206113805 се установява заявено вписване на фондация.

На 24.11.2021 г. е посочено, че наименованието на фондацията „Е.Р.Д.“ не отговаря на изискването да съдържа думата „фондация“ и че предметът на допълнителната стопанска дейност следва да бъде конкретно формулиран като са дадени указания да бъде представен устав и учредителен протокол, съдържащи наименование на фондацията, отговарящо на изискването на чл. 7 ал. 1 ЗЮЛНЦ и конкретно формулиран предмет на допълнителна стопанска дейност при изрично заявяване, че следва да бъде вписан именно конкретизираният предмет.

С обжалвания отказ е прието, че дадените указания не са изпълнени и са изложени съображения с описаното в отговора по жалбата съдържание.

Жалбата е неоснователна.

Регистърната дейност осигурява съдействие за реализация на права и законни интереси на гражданскоправните субекти. Нормата на чл. 33 ЗЮЛНЦ регламентира фондацията като правноорганизационна форма за постигане на нестопанска цел. Установеният регистрационен режим е призван да съвмести личния интерес на учредителя с публичния интерес, намиращ отражение в специфичните изисквания при структуриране на фондацията. Длъжностното лице е призвано в рамките на регистърната процедура да осигури предписания от закона баланс.

Относно към публичния интерес е изискването на чл. 7 ал. 1 ЗЮЛНЦ наименованието да включва ясно означение на юридическото лице. От съдържанието на указанията, а и от постановения отказ се налага извод, че длъжностното лице ограничава наименованието на фондацията до включения между кавичките текст. Настоящият състав не намира основание за подобен подход. Нормативно установеното предписание за съдържанието на наименованието по смисъла на чл. 7 ал. 1 ЗЮЛНЦ включва два взаимно свързани, но относително самостоятелни елемента – вида на юридическото лице, който е нормативно предопределен и индивидуализиращо наименование, което следва да разграничава правния субект от всички останали (арг. от чл. 7 ал. 2 и 5 ЗЮЛНЦ). С оглед диспозитивното начало учредителят дължи 1) да се ангажира със структуриране на конкретен вид юридическо лице и 2) да му осигури разпознаваемост посредством придадено

уникално име. В случая заявителят е избрал да реализира описани в учредителния акт и заявлението нестопански цели посредством фондация. Този му избор еднозначно е огласен и чрез пряката връзка на законоустановения термин „фондация“ и избраното уникално наименование „Е.Р.Д.“, последователно отразявани както в учредителния протокол, така и в учредителния акт, както е посочено и в самото заявление. Представянето на наименованието чрез обособяване на свободно избраната част от него в кавички нито въвежда в заблуждение, нито противоречи на добрите нрави, а настоящият състав намира за необходимо да отбележи, че след като волята на учредителя еднозначно определя правноорганизационната форма на фондацията като желана от него за реализация на очертаните нестопански цели няма пречка нормативно предписаният елемент от наименованието на юридическото лице да бъде отразено в регистърното производство дори и такава връзка да не е направена изрично от заявителя. Заявителят не дължи да знае правото и доколкото добавянето му произтича от закона (а не от волята на заявителя) няма пречка в контекста на дължимото съдействие длъжностното лице по регистрацията да осигури нормативно предписаната връзка.

Съдът обаче споделя необходимостта юридическо лице с нестопанска дейност да дефинира стопанската дейност, която възнамерява да осъществява. Видно и от родовото наименование юридически лица с нестопанска цел, причината да бъдат обособени е удовлетворяването на нематериален интерес. От тази гледна точка стопанската дейност е изключение, призвано да осигури средства за постигане на декларирания нематериален интерес. Ето защо чл. 3 ал. 3 вр. ал. 2 ЗЮЛНЦ законът ограничава предмета на стопанската дейност, обуславяйки я от пряка връзка с декларирана нестопанска цел. Нормата на чл. 18 ал. 1 т. 1 ЗЮЛНЦ предписва както огласяване на нестопанските цели, така и на средствата за постигането им и предметът на допълнителната стопанска дейност. В контекста на дължимото съдействие преценката за връзка между планираната допълнителна стопанска дейност и целите на фондацията внася яснота и за дейностите, формиращи приход, легитимирайки фондацията и пред органите, призвани да осъществяват последващ контрол. Връзката следва да е обективна, а не да произтича от субективната представа на заинтересования от дейността на фондацията. Затова и е наложителна преценката от орган, натоварен да следи за обществения интерес, какъвто се явява длъжностното лице по регистрацията. От друга страна веднъж установена тази връзка легитимира фондацията да осъществява декларираната дейност без заплахата от всевъзможни интерпретации в рамките на несъмнено възможния последващ контрол. Ето защо длъжностното лице по регистрацията дължи да извърши преценка, че конкретизираната стопанска дейност е обективно свързана с декларираните нестопански цели и на тази основа да осигури нужния баланс между публичния и частния интерес.

Очертаната в случая нестопанска цел е присъща на свободната стопанска инициатива, каквато обаче е в разрез с типичната за фондацията нестопанска цел. Декларацията за използване на приходите за постигане на декларираните цели не е достатъчна. На вписване в регистъра подлежи **предметът на допълнителната стопанска**

дейност, което налага да бъдат конкретизирани дейностите, разпознати от учредителя като възможен източник на средства за реализиране на декларираните цели. Законът овластява учредителя да прецени дали създаваният от него самостоятелен правен субект ще формира приходи от стопанска дейност, но и го задължава да конкретизира в какво ще се изразява тя – чл. 3 ал. 3 ЗЮЛНЦ. Отстояваната теза и в настоящото производство не позволява еднозначно идентифициране на преследваната от учредителя пряка цел – да осигури реализация на декларираните нестопански цели или под формата на фондация да осъществява стопанска дейност, възприемана от него за допустима. При тези съображения настоящият състав приема постановения отказ за законосъобразен.

Извън предмета на обсъждане в настоящото производство остава предходно постановените откази. Предпоставка за обсъждане на изложени в тяхна подкрепа съображения е своевременно повдигнат спор за законосъобразност. Субективното впечатление у страната в контекста на срещаното затруднение за регистрация на фондацията не може да обоснове очакваното съдействие. Основание, за да бъде получено, е заявено искане, съобразено с предписаните от закона императивни правила, каквито по правило са регламентиращите юридическия статут на юридическото лице.

По искането за присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Нормата на чл. 25 ал. 6 ЗТРРЮЛНЦ не утвърждава самостоятелно основание за разноси на държавно учреждение, отстояващо в съдебния процес надлежно упражнена власт, а препраща към установения от общия закон правила за разпределяне отговорността за разноси. Това налага преценка на заявеното искане според регламентиращия общ механизъм. Нормата на чл. 541 ГПК възлага в тежест на молителя разноските в охранителното производство, понеже, по определение в това производство няма друга страна. То е безспорно, а възложената имуществена тежест почива на принципа комуто ползите, нему и тежестите. Нормата на чл. 25 ал. 6 ГПК обаче визира *страни*, което налага изследване на въпроса дали провокирания от отказа спор обосновава приложимост на института на отговорността за разноси, утвърдена с чл. 78 ГПК, находящ се в общата част на процесуалния закон в рамките на специалното производство по чл. 25 ЗТРРЮЛНЦ.

Систематичното място на нормата на чл. 78 ал. 8 ГПК, която утвърждава подобно вземане, и граматическото ѝ тълкуване, предвид използвания съюз „и“, определя вземането като пряко свързано с възложена отговорност за разноси върху насрещната страна в съдебно производство. Съгласно чл. 26 ал. 1 вр. чл. 2 ГПК качеството страна в гражданско съдопроизводство произтича от отстояван в процеса собствено право. Регистърното производство е охранително поради което и по силата на чл. 530 ГПК за неуредените изрично случаи приложение следва да намерят общите правила на охранителното производство. Съгласно чл. 531 ал. 1 ГПК страна в него е лицето, нуждаещо се от съдействие, за да реализира своите права. В регистърното производство в случая това е фондацията, чиято правосубектност зависи от позитивния изход на регистърната процедура. Агенция по вписванията не е страна, а овластен от държавата орган да обезпечи баланса

между частния и публичния интерес при утвърждаване на самостоятелен правен субект. Отговорността за разноси, обуславяща и претендираното в случая юрисконсултско възнаграждение, възниква в тежест на страна по гражданскоправен спор, която реализирайки свой интерес необосновано от правна гледна точка засяга чужд законен интерес или оспорва такъв. Този институт е предписано от закона средство за компенсиране на вреди, съпътстващи спорно гражданскоправно отношение. Затова и по правило отговорността произтича от разрешен по същество материалноправен спор (чл. 78 ал. 1 и ал. 3 ГПК), а по изключение – чл. 78 ал. 4 ГПК при необосновано въвличане в спорно исково производство, единствено обуславящо качеството ответник. Агенция по вписванията не отстоява свое гражданско право, а в провокирания спор поради отказано съдействие придобива възможност да защити упражнен властнически акт. Обстоятелството, че този акт рефлектира върху правната сфера на гражданскоправен субект (довело до разбирането, че спорът за законосъобразността на акта подлежи на разглеждане от общите съдилища) не обосновава самостоятелен интерес за Агенция по вписванията, легитимиращ я като страна в гражданскоправно отношение, за да се възползва от утвърдения механизъм за регулиране на отношения между гражданскоправни субекти. Това изключва и възникването на претендираното вземане за юрисконсултско възнаграждение.

Мотивиран от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ жалбата на фондация „Е.Р.Д.“, представлявана от адв. А.А., срещу отказ № № 20211122180357-2/26.11.2021 г. на длъжностно лице по регистрацията при Агенция по вписванията.

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ искането по чл. 78 ал. 8 ГПК, предявено от Агенция по вписванията.

Съдия при Софийски градски съд: _____